

Številka zadeve: Up-540/11

Datum odločbe: 13. 2. 2014

Področje: komunikacijska zasebnost na internetu

Izrek: zavrnitev ustavne pritožbe

Dodatno: odgovor Informacijskega pooblaščenca

Odločitev: Število : **7 (za) : 2 (proti)**; število OLM : **2**

SAMO ZA: Mozetič, Deisinger, Korpič – Horvat, Petrič, Pogačar, Zobec, Klampfer

SAMO PROTI: Jadek Pensa, Sovdat

OLM1: Sovdat

OLM2: Jadek Pensa

Izločeni: /

POVZETEK ZADEVE:

Pritožnik je vložilo ustavno pritožbo zoper sodbe Vrhovnega sodišča št. I Ips 216/2010 z dne 20. 1. 2011 v zvezi s sodbo Višjega sodišča v Ljubljani št. II Kp 425/2009 z dne 4. 11. 2009 in s sodbo Okrožnega sodišča v Kranju št. K 79/2008 z dne 5. 12. 2008, s katerimi so ga sodišča obsodila oziroma potrdila obsodbo za storitev kaznivenga dejanja posesti in posredovanja pornografskega gradiva po tretjem odstavku 187. člena Kazenskega zakonika v zvezi s prvim odstavkom 7. člena Kazenskega zakonika. Okrožno sodišče v Kranju mu je zato izreklo pogojno obsodbo, ki jo je Višje sodišče v Ljubljani kasneje spremenilo v šestmesečno zaporno kazen.

Pritožnik je v ustavni pritožbi uveljavljal kršitev pravic do komunikacijske zasebnosti iz 37. člena, saj naj bi dokazi za obsodbo pridobljeni na neustaven način. Ustavno sodišče je s pomočjo testa sorazmernosti ugotovilo, da policija s svojim ravnanjem ni posegla v komunikacijsko zasebnost pritožnika, saj pritožnikov IP naslov ni bil prikrit in ga ni šteti za zasebni podatek. Dodalo je tudi, da se je pritožnik sam odrekel svojemu upravičenemu pričakovanju zasebnosti, saj je samo razkril oziroma ni ustrezno zakril svoj IP naslov in njegovo vsebino, zaradi česar ne more več uživati varstva komunikacijske zasebnosti. Ustavno sodišče je tudi zavrnilo očitke o nezakonitem posegu v njegovo komunikacijsko zasebnost, saj ga je odobril preiskovalni sodnik s sodno odrebo o hišni preiskavi. Večina ustavnih sodnikov je zato zavrnila ustavno pritožbo zoper obsodilne sodbe. Odklonilno ločeno mnenje pa sta podali sodnici Jadek Pensa in Sovdat.

Sodnica Sovdat se v svojem ločenem mnenju poudarila, da se ne strinja z odločitvijo večine, saj bi bila po njenem mnenju potrebna sodna odredba za pridobitev podatka o identiteti pritožnika na podlagi njegovega IP naslova, saj je na njem pritožnik lahko pričakoval zasebnost. Sodnica Jadek Pensa v svojem ločenem mnenju utemljuje podobno kot sodnica Sovdatova, saj po njenem mnenju policija brez sodne odredbe preiskovalnega sodnika ne bi smela posegati v komunikacijsko zasebnost pritožnika.

EKONOMSKA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	Nerazporejeno				

Odločba se v ničemer ne nanaša na varovanje tržnih svoboščin ali državnih posegov vanje, zato ekonomska dimenzija ni podana.

DRUŽBENA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	nerazporejeno				

Odločba se v ničemer ne nanaša na horizontalna razmerja med družbenimi skupinami ali manjšino in večino, zato družbena dimenzija ni podana.

AVTORITARNA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	PS			S	
Pozicija LM		LM			
OLM1: Sovdat		2			
OLM2: Jadek Pensa		2			
ZA: vsi ostali			1	1	1

US je v odločbi odločilo, da so redna sodišča razsodila prav, ko so obsodila pritožnika za storitev kaznivega dejanja posesti in posredovanja pornografskega gradiva po tretjem odstavku 187. člena Kazenskega zakonika. US je na podlagi testa sorazmernosti odločilo, da redna sodišča niso čezmerno posegla v pritožnikovo komunikacijsko zasebnost, saj se je pritožnik sam odpovedal pričakovanjem polju zasebnosti. S tem je sicer dalo prednost avtoriteti države in stabilnosti pravnega reda, a šele po natančnem tehtanju različnih vrednot in ustavnih pravic, zato ima odločba **pozicijo 4**.

PS ima **pozicijo 1**, saj bi v tem primeru US v celoti zavrnilo argumente iz sodb rednih sodišč in dalo prednost pritožnikovi pravici do komunikacijske zasebnosti. S tem bi zavrnilo argumente, ki dajejo prednost avtoritarni naravi normativnega reda, ker bi ugotovilo, da je ureditev

posegov v komunikacijsko zasebnost na spletu neustrezno in pomanjkljivo urejena in da je za vsak poseg potrebna sodna odredba preiskovalnega sodnika.

Sodnici Sovdat in Jadek Pensa sta glasovali proti odločbi, ker bi policija lahko posegla v pritožnikovo komunikacijsko zasebnost šele na podlagi sodne odredbe preiskovalnega sodnika. Ker sta se sodnici delno – v nekaterih točkah - vendarle strinjali z večinsko odločitvijo, imata njuni odklonilni ločeno mnenje **pozicijo 2**.

MEDNARODNA PRAVNA VPETOST (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno-NC)		
Odločitev in sodniki ZA	4	<i>Večina se sklicuje na mednarodno pravo in ga uporabi kot enega odločilnih argumentov za odločitev ali ločeno mnenje.</i>
OLM1: Sovdat	3	<i>Se sklicije na mednarodno in primerjalno pravo, vendar ga ne uporabi kot enega odločilnih argumentov</i>
OLM2: Jadek Pensa	3	<i>Se sklicije na mednarodno in primerjalno pravo, vendar ga ne uporabi kot enega odločilnih argumentov</i>

Vlada in DZ nista podala mnenja oziroma odgovora. Odgovor je podal Informacijski pooblaščenec.